

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van uitvoeringsbesluit van BVR 03/05/2019 tot regeling van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige met het oog op de mandatering en subsidiëring van de opleidingsverstrekkers.

Samenvatting

Op 3 mei 2019 heeft de Vlaamse Regering een aangepast besluit goedgekeurd dat het wettelijke kader vormt voor de organisatie van de VDAB-opleiding tot verzorgende/zorgkundige. In het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de mandatering en steunmodaliteiten voor de organisatie van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige, wordt de financiering van de dienstverlening vormgegeven met toepassing van de DAEB-regelgeving teneinde conform de staatssteunregels te kunnen werken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie
Beleidsveld: tewerkstellingsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2020/169 van 25 mei 2020;
- het advies van de inspectie van financiën van 21 september 2020;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van xx.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Knelpuntberoep

Verzorgende en zorgkundige zijn knelpuntberoepen. Er zijn te weinig beschikbare gekwalificeerde werkzoekenden om de vacatures in te vullen. Er is bovendien een uitbreidingsvraag door de vergrijzing van de huidige zorgverleners en de toenemende vragen naar zorg. Om die nood in te vullen, leidt VDAB in eigen beheer jaarlijks ongeveer 950 cursisten op in samenwerking met de opleidingscentra van de diensten gezinszorg. Bijna evenveel trajecten realiseren de CVO's door middel van opleidingserkenning door VDAB.

Historiek

In 2008 is de opleidingsbevoegdheid van het beleidsdomein welzijn naar het beleidsdomein werk overgegaan en heeft VDAB de opdracht tot uitvoering gekregen van de minister van werk. De

organisatie van de opleiding tot verzorgende en zorgkundige werd initieel geregeld door het BVR van 10 oktober 2008. Deze dienstverlening werd uiteindelijk uitgevoerd door dit BVR en de daaruit volgende samenwerkingsovereenkomst tussen VDAB en de door het BVR erkende opleidingscentra. Deze samenwerkingsovereenkomst loopt nog tot 31 december 2020.

Nieuw BVR

Op 3 mei 2019 heeft de Vlaamse Regering een aangepast besluit goedgekeurd dat het wettelijke kader vormt voor de organisatie van de VDAB-opleiding tot verzorgende/zorgkundige. Dit BVR treedt in werking op 1 januari 2020. Bij inwerkingtreding van dit besluit wordt het BVR van 10 oktober 2008 opgeheven.

Door de besluitwijziging van 3 mei 2019 evolueren we van een erg gedetailleerde en strakke regelgeving naar een flexibel regelgevend kader. Het doel is om meer en een uiteenlopend publiek van zij-instroom te bereiken. De modulaire trajecten zijn gekoppeld aan de beroepskwalificaties en zorgen voor meer uniformiteit tussen de verschillende aanbieders.

Het vernieuwd BVR biedt de mogelijkheid om met meerdere complementaire opleidingspartners samen te werken die elke hun sterktes kunnen inzetten.

2020-2021

2020-2021 is een overgangperiode waarbij het opleidingsprogramma en de vorm aangepast wordt naar een modulair traject zoals bepaald in het BVR van 3 mei 2019.

Om de continuïteit te garanderen en partnerschappen te valideren, blijft de overeenkomst met de diensten gezinszorg onveranderd doorlopen op vlak van administratie, registratie en financiering tot eind 2021.

2022

Voor de uitvoering van het BVR van 3 mei 2019 is er een nieuw financieel kader nodig. Het nieuw kader kan inspelen op:

- meer instroom in de opleidingen via verschillende kanalen;
- maatgerichte opleidingsmogelijkheden voor een divers publiek waardoor de slaagkansen verhogen;
- verkorte trajecten via individuele vrijstellingen van een of meerdere modules van de opleiding;
- modulaire trajecten waarbij kwalificaties kunnen uitgereikt worden (huishoudhulp, logistiek assistent, polyvalent verzorgende, zorgkundige).

Het ontwerpbesluit is opgesteld overeenkomstig de geest van het BVR van 3 mei 2019 tot regeling van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige.

1.2 Voorgestelde maatregel

In dit ontwerp van besluit wordt de financiering van de door VDAB georganiseerde opleiding vormgegeven met toepassing van de DAEB-regelgeving teneinde conform de staatssteunregels te kunnen werken. Aan deze financiering door VDAB wordt een financiële controle gekoppeld.

Dienst algemeen economisch belang (DAEB)

Verzorgende en zorgkundige is een gereguleerd zorgberoep. De vraag naar zorg stijgt, maar er is een tekort aan gekwalificeerde kandidaten. Door een tekort aan verpleegkundigen, worden de toegestane handelingen van een zorgkundige verder uitgebreid.

Overheidsmaatregelen, nl. de opleiding tot verzorgende/zorgkundige zijn nodig om voldoende gekwalificeerde instroom voor vacatures te verzekeren.

Gezien zorg iedereen aanbelangt, komt dit ten goede aan de maatschappij.

Het overheidsoptreden zorgt voor continuïteit en waarborgt de kwaliteit en toegankelijkheid van de dienst voor kandidaat-cursisten.

Door kandidaten te kwalificeren, hebben ze ook een betere toegang tot de arbeidsmarkt en kans op een vaste job.

Compensatie onder de vorm van subsidie

Deze opleiding wordt geregeld door een wettelijk kader, nl. het BVR van 3 mei 2019 en de beroepskwalificaties zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering volgens de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS).

Binnen een subsidieregeling kan er flexibeler ingespeeld worden op wijzigende regelgeving, zoals recent de uitbreiding van toegelaten zorgkundige handelingen en vereiste bijkomende vorming, en kunnen ook de modules van de opleiding gemakkelijker worden bijgestuurd.

Bij een subsidie is er verantwoording over de uitgaven die de onderneming belast met de dienst, heeft gedaan in kader van deze dienstverplichting.

Zonder steun van VDAB zal deze dienstverlening niet spontaan worden opgenomen door de opleidingspartners.

Toepassing DAEB-besluit

De essentie van de regeling is dat de overheid organisaties door middel van een besluit belast met een specifieke, duidelijk omschreven openbare dienstverlening.

Aangezien de voorgestelde regeling wordt uitgewerkt met het oog op de vervulling van sociale behoeften, namelijk de gezondheidszorg en langdurige zorg alsook het vergemakkelijken van de toegang tot de arbeidsmarkt en herintreding, kan toepassing worden gemaakt van het DAEB – besluit ([besluit 2012/21/EU](#) van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen).

De financiële vergoeding voor het vervullen van de opdracht wordt op een transparante wijze opgesteld zodat overcompensatie wordt vermeden. Op deze wijze is de steun die vanuit de overheid wordt verleend in de vorm van een subsidie in overeenstemming met de staatssteunregels.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

In dit artikel wordt meteen verwezen naar de relevante bepaling van het besluit 2012/21/EU betreffende het verlenen van staatssteun in de vorm van compensatie voor een openbare dienst.

Artikel 2

In dit artikel worden enkele begrippen gedefinieerd.

Artikel 3 en artikel 4

In deze artikelen wordt het toepassingsgebied beschreven. De dienstverlening, hetzij de organisatie van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige, zal gefinancierd worden door middel van een subsidie, die zal worden verleend aan de hand van een openbare oproep.

Dit betekent dat organisaties wel degelijk gemandateerd zullen worden om de dienstverlening uit te voeren maar dat de financiering ervan verstrekt zal worden door middel van een subsidie-oproep.

De grote lijnen voor deze subsidie worden uitgewerkt in hoofdstuk 4 van dit besluit.

Verdere detaillering wordt later via deze subsidie-oproep uitgewerkt waarbij rekening zal worden gehouden met de bepalingen van het ontwerpbesluit.

Wel wordt bepaald dat niet alle aanvragen tot steun zullen worden toegekend maar dat dit zal gebeuren aan de hand van een rangschikking ingevolge een inhoudelijke analyse door een beoordelingscommissie.

Artikel 5

In dit artikel wordt de mandaataanvraag uitgewerkt en worden voorwaarden beschreven waaraan de partnerorganisatie moet voldoen om in aanmerking te komen om toegelaten te worden om de dienstverlening uit te oefenen. Deze voorwaarden vinden hun oorsprong in geobjectiveerde kwalitatieve parameters.

Artikel 6

Dit artikel vermeldt dat de aanvraag tot mandatering behandeld wordt door VDAB die een beslissing dient te nemen binnen maximaal 40 dagen.

Artikel 7

De partnerorganisaties worden gemandateerd voor de dienstverlening voor een duur van 10 jaar. Daarna dient het mandaat vernieuwd te worden. Op vlak van de staatssteun-problematiek wordt deze subsidie geklasseerd als een DAEB (Europees mededingingsrecht). Verder wordt in hetzelfde artikel vermeld welke informatie aan de partnerorganisatie moet worden medegedeeld. Onder meer wordt uitdrukkelijk vermeld dat dit mandaat niet mag worden overgedragen.

Artikel 8

Dit artikel bevat een sanctioneringsmechanisme wanneer een gemandateerde partnerorganisatie zich niet houdt aan de bepalingen van het ontwerpbesluit, in geval van stopzetting of het voorwerp is van een strafrechtelijke veroordeling. In voorkomende gevallen kan het mandaat geschorst dan wel stopgezet worden. Hierbij wordt wel telkens een termijn van 15 dagen gehanteerd om de betrokken partnerorganisatie de kans te geven haar verweermiddelen te hanteren.

Artikel 9 en artikel 10

Deze artikelen gaan in op de steunvoorwaarden om de dienstverlening te organiseren en dit voor de duurtijd van de subsidie-oproep. Eenmaal de duurtijd van de subsidie-oproep verstreken is, stopt de financiering. Dan zal een nieuwe oproep worden uitgeschreven waarna deze steun opnieuw zal kunnen verleend worden aan de organisaties van wie de ingediende projecten werden goedgekeurd. De partnerorganisatie maakt jaarlijks een aparte boekhouding op met de inkomsten en uitgaven die verband houden met de dienstverlening waarvoor zij werden gemandateerd.

Artikel 11 tot artikel 13

In overeenstemming met het Europese DAEB-besluit werden de parameters voor de financiering vastgelegd waaruit blijkt dat enkel kosten in aanmerking komen voor vergoeding. Op deze wijze wordt verhinderd dat er sprake zou kunnen zijn van enige marktverstoring. Er wordt tevens jaarlijks een inhoudelijk en financieel rapport opgevraagd teneinde overcompensatie of dubbelfinanciering te verhinderen. Tevens kan dit tot basis dienen om de berekeningswijze van de vergoeding te herzien alsook om tot een eventuele terugvordering over te gaan.

Artikel 14

Op deze subsidie en de DAEB-mandatering wordt op regelmatige basis (en ten minste jaarlijks) een controle uitgevoerd door VDAB. Uit deze controle kan een terugvordering volgen indien er inbreuken worden vastgesteld.

Artikel 15

Dit artikel betreft een algemene basis om sanctionerend op te treden indien de gemandateerde partnerorganisatie het ontwerpbesluit, subsidie-oproep of het DAEB- besluit schendt.

Artikel 16

Dit artikel betreft een wijzigingsbepaling aan het uitvoeringsbesluit met betrekking tot het kwaliteits- en registratiemodel bij het departement Werk en Sociale Economie. De dienstverlening, voorwerp van dit ontwerpbesluit, moet immers ook opgenomen worden teneinde deze registratie te kunnen opnemen als mandaatvoorwaarde.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het besluit zal uitgevoerd worden binnen de bestaande middelen van de VDAB toegewezen op begrotingsartikel JB0/1JF-B-2-FY/IS – competenties.

Het budget voor deze opleidingen wordt jaarlijks bepaald vanuit de algemene VDAB begroting op basis van de vastgestelde opleidingsnoden rekening houdend met een analyse van de Vlaamse en provinciale arbeidsmarktgegevens.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd gevraagd op 11 september 2020 en ontvangen op 21 september 2020.

De regelmatigheidsopmerkingen van de Inspectie van Financiën werden aangepast in het ontwerp van het uitvoeringsbesluit van BVR 03/05/2019 tot regeling van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige met het oog op de mandatering en subsidiëring van de opleidingsverstrekkers. De Inspectie van Financiën meent dat de voorwaarde van artikel 5, derde lid, 3° als al te beperkend ingegeven. Deze voorwaarde is evenwel ingegeven teneinde een directe link te kunnen bewaren tussen de dienstverlening, voorwerp van het ontwerp van uitvoeringsbesluit, en uiteindelijke bestemming van de doelgroep van de dienstverlening. Zonder deze voorwaarde valt de connectie met het werkveld weg zodat deze voorwaarde net niet beperkend werkt maar net een meerwaarde is voor de slaagkansen van de dienstverlening.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 19 oktober 2020.

B. ESR-TOETS

Deze wijziging heeft geen impact op de grondrechten en behoeft geen ESR-toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Deze wijziging heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

De opleidingsbevoegdheid wordt verder gezet binnen de bestaande en voorziene personeels- en werkingsmiddelen van de VDAB.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze wijziging heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

E. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit zal het ontwerp ter advies worden voorgelegd aan de SERV en de Raad van State.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de mandatering en steunmodaliteiten voor de organisatie van de VDAB-opleiding tot verzorgende en zorgkundige;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS